

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Nº 44

MARÇ

1990

SUMARI

Editorial i Sumari	2
Fem Carrerany, Activitats	3
La protecció del Medi Ambient	4
Maria i el diccionari vermell	6
Nelson Mandela	8
Correu Obert, Casa de la Vila	9
Casa de la Vila	10
Sa Rua-90, Carnestoltes	12
Sa Xerradeta	14
Benvingut Jaume	17
Bullit de notícies	18
Sbveció de "Sa Nostra"	21
II Concurs de Fotografia	22
Demografia i temps	23
Poemes i gloses	24
Carrerany Esportiu	25
Fem Carrerany, Excursió	32

=====

EQUIP DE REDACCIÓ

=====

Jaume Ferriol Fiol
 Pere Fons Pascual
 Joan Gelabert i Mas
 Jaume Mestre Llompart
 Onofre Sureda Ribas

COL·LABORADORS

=====

Delegació d'Informació
 de l'Ajuntament de Maria
 Pere Crespi
 C. Ciclista Maria
 Cop de Gas
 Miquel Oliver i Roig

Portada:

Foto: Flor d'ametler.

Fotografies:

Jaume Mestre,
 Onofre Sureda Ribas,
 Arxiu de "Fem Carrerany"
 Pere Ribas Colombran.

Imprimeix:
 Apostol y Civilizador
 Petra

Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

Edita:
 Associació Cultural FENT CARRERANY
 Sant Miquel, 4,
 07519 Maria de la Salut

+++++

+ La redacció de Fent Carrerany +
 + no es fa responsable de les +
 + opinions dels qui hi escriuen +
 +++++

Editorial

LA HISTÒRIA DELS HUMANS ESTÀ PLENA DE PACTES. LA GENT PACTA. SOVINT UN DIU A L'ALTRE: ET DON PARAULA. A VEGADES SENTS GENT QUE DIU: NO NECESSIT ESCRIPTURA, LA PARAULA ÉS UNA ESCRIPTURA.

PERÒ RESULTA QUE AIXÒ NO TÉ FORÇA DINS MARIA. ES RUMOREJA QUE AQUELLES PARAULES DEL PRINCIPI D'AQUESTA LEGISLATURA, AQUELLS PACTES TAN ESPERANÇADORS, ESCRITS I FIRMATS DAVANT EL MATEIX JUTGE DE PAU, ARA "TAMBALEGEN".

ELS QUE TENGUEREN LA VARA DE BATLE EN LES MANS, AMB UN GOIG FORA MIDA, PERQUÈ ELS ALTRES DOS PARTITS LI DONAREN EL VOT, ARA PAREIX QUE AQUEST NO VOL TORNAR A SON AMO. ELS INDEPENDENTS I LA UNIÓ MALLORQUINA HAN TENGUT L'OPORTUNITAT DE SERVIR EL POBLE DES DE LA CASA DE LA VILA GRACIES AL VOT DEL P.S.O.E., ARA ÉS DE JUSTÍCIA QUE AQUEST PARTIT TAMBÉ TENGUI L'OPORTUNITAT DE FER EL MATEIX.

HEM DE CREURE QUE ELS PACTES ES COMPLIRAN. SI NO FOS AIXÍ, EL QUI HAURA ROMPUT AQUESTS PACTES CAMINARA LA RESTA DE LA VIDA COM ELS ESCARABATS, AMB EL CAP EN TERRA. TOTS ELS DOBLERS DEL MÓN NO ACONSEGUIRAN AIXECAR-LI LA MIRADA.

ACTITUDS COM L'ESMENTADA, JUST AJUDEN A CREAR UN CLIMA EXTRANY EN TORN A LA POLÍTICA I ALS POLÍTICS QUE POC TÉ DE BO.

TEMPS PASSAT

MARÇ de 1.987

- Un Batle que no compleix la llei.
- Trobada de la Tercera Edat a Maria.
- Presentació del Grup I.D.M.
- Un any de Biblioteque Pública a Maria.

MARÇ de 1988:

- Apedregar les teulades pròpies. C. de la Llengua.
- Obesitat.
- Cinc anys d'autonomia
- Xerradeta amb l'amo En Pere Mas, president de la 3ª Edat.

MARÇ de 1.989:

- Àrees naturals protegides.
- La nutrició.
- Xerradeta amb l'amo En Martí de Son Monjo.
- Compra d'una furgoneta per a l'Ajuntament.

FEIM CARRERANY.

El passat dia 28 de Gener, la nostra associació va celebrar la seva Assemblea General en la qual es va elegir una nova Junta Directiva per al pròxim període.

Cal dir que l'assistència de socis de "FENT CARRERANY" a l'acte va esser més bé poca, ja que just un vintena de persones es varen reunir al saló d'actes del Local de la 3ª Edat.

Després de la presentació de l'estat de comptes per part de J. L. Corresa, es va tractar una possible puja del preus de les subscipcions a la revista i als socis. Les primeres es varen veure pujades fins a 2.000' - ptes., abans eren 1.850' -. Els socis-subscriptors mantenen la seva quota de 2.500' - ptes i es dona la circumstància que no hi ha cap soci sense estar subscrit a la revista.

Les quotes per unitats familiars, és a dir, famílies amb dos socis i que només reben una revista, sera de 3500' - ptes., ha pujat 100 ptes. respecte a l'any anterior.

L'única candidatura que es va presentar a la elecció de president, ja ho havia anunciat així de no sortir-ne altre, va esser la de Jaume Mestre, que fins al moment venia ocupant el lloc de manera accidental després de la dimissió de Gabriel Bergas.

La resta de la Junta Directiva va sortir d'entre els assistents, alguns d'ells ja s'havien compromès amb el nou president, de no haver-hi una altra candidatura. Així, els nous directius, alguns repeteixen, són: Onofre Sureda Ribas, Joana Gelabert i Mas, Magí Ferriol Bauzà, Joan Gelabert i Mas, Mª Antònia Vicens Cerdà, Antoni Mestre Mayol, Miquel Ginard Torelló, Bernat Ribas Molinas i Antoni Fiol Morey, a més del ja esmentat Jaume Mestre com a president.

Per aquest any 1990, l'Associació té previstes una sèrie d'activitats, unes ja es vénen realitzant regularment com són els cassos de la revista mensual i les excursions, i inicialment són les següents:

-El II Concurs Exposició de Fotografia "FENT CARRERANY", que es celebrarà al llarg d'aquestes properes Festes de Pasqua i que tindrà els seus premis incrementats en cada un dels seus apartats. Està oberta a tota la nostra Comunitat Autònoma i s'espera mantenir el nivell i la participació de la primera edició que va esser de 102 obres enviades des de diversos indrets de Mallorca.

-Dues exposicions de pintura una durant les Festes de la Mare de Déu i l'altra per les Festes de Nadal. Totes dues per a artistes joves de la nostra Comunitat Autònoma en recerca de divulgació entre el públic. Amb la cessió d'obres per part dels expositors, es té previst ampliar i enriquir la pinacoteca de l'Associació, que fins al moment té dues obres de Pere Alemany i una de Rafel Forteza.

-Dues conferències amb temes encara per decidir i que es realitzaran al llarg de l'any.

El pressupost de "FENT CARRERANY" per aquest any nou, puja a un total de 1.478.000' - ptes. de les quals, el cost de la revista és el capítol més elevat, si bé també és l'activitat que reporta un major número de diners a l'entitat.

LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT: L'EDUCACIÓ AMBIENTAL.

El mes d'Abril de 1985 va néixer jurídicament la Societat Balear d'Educació Ambiental -SBEA- amb la intenció d'aglutinar totes aquelles persones que dins l'àmbit de les Illes Balears i Pitiüses treballen, tinguin experiència o interès per l'educació ambiental.

En la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Humà (Estocolm, juny de 1972), la comunitat internacional reconegué la necessitat de l'educació ambiental. Des de 1975, la Unesco i el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) han emprès conjuntament un programa internacional d'educació ambiental, que va permetre d'organitzar la Conferència Intergovernamental de Tbilisi, l'octubre de 1977.

Segons aquesta conferència, l'educació ambiental ha d'anar dirigida a tots els membres de la col·lectivitat internacional, al públic en general, a interessar-se pels problemes ambientals i a comprendre'ls; fer possible una preparació més adequada pels membres de certs grups professionals, les activitats dels quals tenen una influència directa sobre el medi ambient (enginyers, urbanistes, arquitectes, metges, mestres i professors, administradors, industrials), i també formar personal investigador i altres especialistes de les ciències ambientals. Tot això ha d'anar acompanyat d'una legislació adequada, bona aplicació de les lleis i **MOLT DE SENTIT COMÚ** per part de tots els habitants d'aquest món i deixar de banda **ELS FAMOSOS INTERESSOS PERSONALS**.

Una carta que va escriure l'indi Seattle al President dels Estats Units d'Amèrica l'any 1855 ens fa veure moltes coses:

"Què és l'home sense les bèsties?. Si totes les bèsties se n'anassin, l'home moriria d'una gran depressió d'esperit. Qualsevol cosa que passi als animals, li passarà també a l'home. Qualsevol cosa que passi a la terra, succeirà també als seus fills."

El període de gestació de l'SBEA va ésser un poc llarg, aproximadament dos

anys. Un grup de professionals de l'ensenyança, a nivell de batxillerat, varen ésser els que la dugueren inicialment endavant. La SBEA va aparèixer quasi al mateix moment que la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA).

La SBEA entén l'educació ambiental com tot un procés educatiu que condueix a un millor coneixement i comprensió del medi i una posterior adopció d'actituds responsables i coherents encaminades a la protecció i millora del medi en tota la seva dimensió humana.

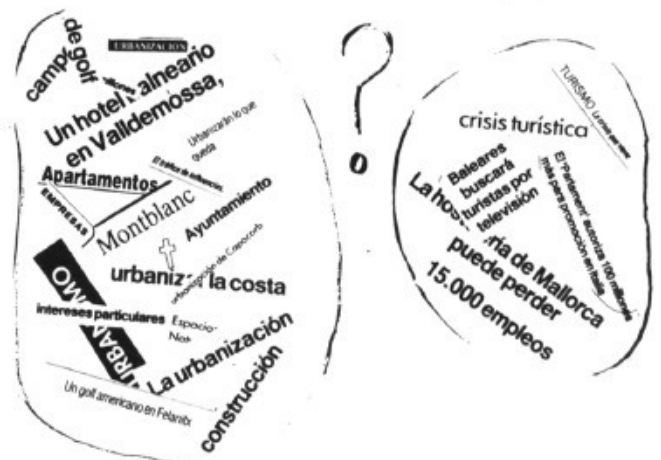
Quins objectius pretén la SBEA?

-Promoure actuacions en el camp de l'educació ambiental dirigides al públic escolar i no escolar i ampliar la formació en aquesta matèria de totes aquelles persones de les quals depèn la conservació de la natura, la millora de la qualitat de vida i l'administració de recursos.

-Establir criteris orientatius en educació ambiental, mitjançant l'intercanvi d'informacions i opinions amb grups afins.

-Elaborar publicacions per tal d'aconseguir els objectius abans indicats.

-Elaboració d'un programa sobre la problemàtica a nivell de la Comunitat Autònoma.

Actualment la SBEA està integrada per uns 50 socis i uns 20 col·laboradors habituals. Aquest conjunt està integrat per biòlegs, pedagogs, geòlegs, geògrafs, químics, professors d'EGB, monitors mediambientals, tècnics de l'administració...

La SBEA està estructurada en grups de treball que s'encarreguen de temes concrets. En aquests moments es troben funcionant diversos grups:

-L'aigua: patrocinat pel CEP i amb la finalitat d'elaborar un Projecte curricular per EGB i EEMM sobre el tema de l'aigua.

-Materials complementaris de la Didàctica de la Natura a les Balears. S'ha elaborat un video amb el Servei d'Audiovisuals de la Universitat.

-Aspectes teòrics de l'educació ambiental.

-Aspectes aquàtics. Materials que fan referència a la problemàtica dels ambients aquàtics insulars.

-Educació ambiental a espais protegits. Col·labora a un programa que està desenvolupant la Universitat de les Illes Balears.

ACTIVITATS I RECURSOS:

-Cursos monogràfics dirigits a la formació del professorat, amb diversos centres d'interès:

* Recursos ambientals a l'ensenyança de les Ciències Naturals.

* La Comuna de Bunyola. Activitats pràctiques.

* La ciutat com ecosistema. Educació ambiental en el medi urbà.

* S'Albufera. Importància de la primera zona humida de l'arxipèlag.

* Ambients aquàtics. La seva problemàtica a les Illes.

-Conferències, articles, ponències, etc...

-El Centre d'Interpretació del Medi Ambient d'Esporles.

-Itineraris:

* Binifaldó.

* El bosc de

s'Ermita. Esporles.

-Audiovisuals:

* La ciu

t al funcionament de

ciutat de Palma i la problemàtica.

-Altres materials didàctics:

* Binifaldó. Quadern d'activitats. EGB. EEMM.

* Cabrera, el Parc Nacional de les Balears. Guia didàctica preparada pel GOB.

* Didàctica de la Natura a les Balears. Dirigida al professorat en general

* Ecologia dels bosc. Activitats EEMM.

* Els fems. Activitats per a tercer i vuitè d'EGB.

* L'aigua, l'aigua als barris. Activitats.

* Un joc passat per aigua. Joc que complementa els quaderns de l'aigua.

La SBEA ha elaborat en aquest mes de febrer el primer bolletí informatiu (Nº 0) de la societat. Un exemplar d'aquest bolletí estarà a la disponibilitat de qualsevol persona interessada al local de "FENT CARRERANY". Crec que els que ens dedicam a la docència en qualsevol nivell, tenim molta feina per fer si volem que tota la gent del món pugui comprendre que la natura és bàsica per a la vida i que a un futur no molt llunyà deixem de veure notícies com les següents i adopti actituds més racionals.

Maria i el diccionari vermell de Llorenç Capellà

Han hagut de passar més de cinquanta anys l'ençà de l'acabament de la guerra civil, per tal que sortís un llibre que donàs compte, amb noms i llinatges, de tots aquells que pagaren amb la seva vida la brutal repressió que tingué lloc a Mallorca, després del 18 de Juliol de 1936.

Me'n record que quan vaig sentir parlar per primera vegada de l'autor del llibre, en Llorenç Capellà, va ser (i d'això ja fa prop d'una vintena d'anys) a propòsit d'una visita que va fer a Maria per parlar amb l'amo en Jaume Bergas. Com que en Capellà era conegut el meu germà, el vàrem acompanyar a ca l'amo en Jaume.

Dic això, perquè s'entengui que un treball d'aquestes característiques (més de nou-cents noms propis apareixen citats i són objecte d'un comentari al llarg d'unes dues-centes pàgines), no pot ser més que el fruit d'una recerca exhaustiva, lenta i sovint ingrata. Ressuscitar fantasmes, pors, etc. quan molts dels botxins, autors de la repressió, es passegen pel carrer, per davant de ca teva, deu haver estat una barrera difícil de superar en moltes ocasions. I això és nota. Massa vegades el nom de la víctima apareix amb una cita escassa, gairebé anònima, a causa de la impossibilitat de trobar més referències o a la por de molts dels vius de parlar-ne amb claredat.

Al costat de noms tan coneguts com n'Emili Darder (batle de Ciutat), n'Alexandre Jaume, n'Aurora Picornell, etc., el llibre d'en Capellà té la virtut de treure de l'oblit la llarga llista de represaliats que ompliren les cunetes dels camins de Mallorca, moltes parets de cementeris, o desaparegueren sense que res, o, mai, se'n hagi sabut d'ells.

Com si d'un diccionari es tractàs (d'aquí en surt el títol, crec que encertadament), el llibre agafa els llinatges de les víctimes i en fa un petit comentari, on hi figura el lloc de naixement, el lloc de la seva mort i les circumstàncies en què aquesta es produí. Tot i haver passat mig segle per damunt, la narració d'aquestes

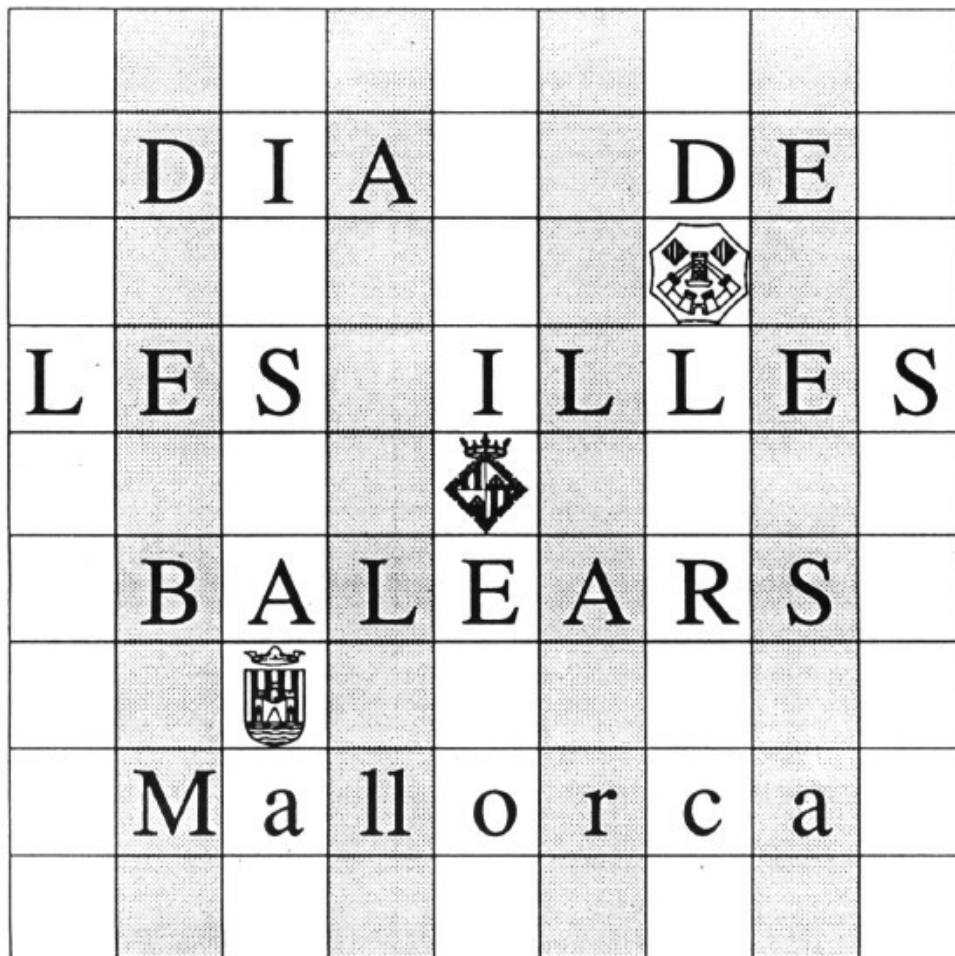
"circumstàncies" posen la pell de gallina en més d'una ocasió.

En aquesta relació tan exhaustiva, el nom de Maria hi ocupa un lloc destacat, desgraciadament o afortunadament, segons es miri. En la llarga llista de víctimes hi apareixen citats set mariers, amb algun error quant al nom i circumstàncies de la seva mort. Quant a la part afortunada de la presència de Maria al llibre, ens hem de referir a la presència destacada de dos personatges (les dues úniques entrevistes del llibre), miraculosament supervivents d'aquells cèlebres i macabres passeigs nocturns que ompliren les cunetes de Mallorca de cadàvers.

L'amo en Jaume Bergas i l'amo en Miquel Carbonell (tossudament citat com a Jaume al llarg de l'entrevista) deixen anar el testimoniatge de la seva terrible experiència i donen el contrapunt agre-dolç de la seva supervivència a la llarga llista de bestialitats descrites.

La bibliografia mallorquina sobre la guerra civil, necessitava d'un llibre d'aquestes característiques com el que ha escrit en Llorenç Capellà. La història (cels historiadors), massa vegades arracona i redueix a l'anonimat de les estadístiques, aquells que en foren, desgraciadament, els seus veritables protagonistes.

JOAN GELABERT I MAS

Març 1990

«Balears: sentiment de poble»

Quan el poble veu que els problemes se
solucionen més aviat,
Quan reclama més autogovern,
Quan els ciutadans senten com a pròpies
la seva cultura i la seva terra,
Quan lluiten tots junts per millorar la
qualitat de vida, els serveis públics i
l'ajuda als més necessitats,

Quan el poble balear reconeix que les
coses es fan millor des d'aquí,
Quan comprova que les institucions de
la nostra autonomia són més efectives,
És perquè hi ha un autèntic, un vertader
SENTIMENT DE POBLE

Comunitat

Autònoma

de les Illes Balears

NELSON MANDELA -

Nelson Mandela

Nelson Mandela ha estat un lluitador en contra del racisme, o millor dit, en contra del esclavatge. Esclavatge imposat d'una raça sobre una altra, horror patit dins el món baix molts tipus de conceptes. Va néixer a Transkei l'any 1.918, ara fa 71 anys. Fill d'un cap d'una tribu, renuncià al títol de príncep d'els "Xhosa", per escapar a un matrimoni imposat, i poder anar a estudiar a la universitat, només per a negres, de "Fort Hare" l'any 1.938. Allà començà els estudis de dret, també començà la seva militància al Congrés Nacional Africà, la qual cosa li valgué la seva expulsió. Una vegada acabada la carrera, al 1.952, juntament amb altres amics posà un bufet de missers negres per defensar les víctimes del racisme. Va esser el primer bufet de Johannesburg, desafiant les lleis territorials de l'"Apartheid", els joves missers s'instal·laren al centre de la ciutat, lloc reservat només per a blancs.

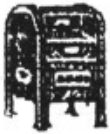
Aleshores ja era un líder del A.N.C.. Aquest mateix any ell i els seus amics, llançaren una campanya inspirada en la resistència d'en Gandhi, resistència pacífica en contra de les lleis racistes. Començant aleshores els problemes d'En N. Mandela amb la justícia. A partir de 1.953, és sotmès per la justícia a custòdia policial i se li prohibeix participar a qualsevol acte polític. Aquesta trava judicial no li impedeix seguir organitzant moviments de protesta pacífica.

L'any 1.961 la policia es mobilitzà per a detenir-lo amb una ordre de recerca i captura. Per aquestes dates ell vivia un romanç amorós amb una jove, 20 anys més jove que ell, la qual havia conegut l'any 1.956, la que seria la seva esposa Winnie. La cerimònia nupcial es celebrà amb el temps limitat per un pernis judicial. També per aquestes dates passà a viure a la clandestinitat, cosa que no li permeté viure a ca seva amb la seva esposa, de la qual té dues filles, Zindi i Zeni. Com a càstig a les seves contínues desobediències i contínues escapatòries, després de ser detingut va ser condemnat l'Agost de 1962 a cinc anys de presó. Estant a la presó, l'any 1.963 se'l sotmet a un nou judici amb acusacions d'intentar enderrocar el Govern amb mètodes violents i fou condemnat a mort, pena que li fou commutada per cadena perpètua. Un any abans el A.N.C., amb en N. Mandela com a cap, havia renunciat a continuar la lluita amb mètodes exclusivament pacifistes. Mandela estava empresonat a una presó d'alta seguretat, es deia "Rob-ben Island", a la qual hi romangué per espai de 21 anys realitzant treballs forçats i no podia rebre visites més que les de la seva família. Durant aquests anys l'únic contacte amb els de fora va esser el de la seva esposa, amb la qual podia xerrar dues vegades al mes durant mitja hora.

A pesar d'aquest aïllament sempre mantengué la moral alta, animant els altres a continuar amb la lluita. Després de tots els esforços fets, els Governos de Sudàfrica no han aconseguit que el món s'oblidàs d'ell i molt menys reduir la seva capacitat de maniobra política.

L'any 1.985, el president de Sudàfrica, Peter Botha, va oferir-li la llibertat a canvi d'unes condicions o renúncies, a les quals ell es va negar contestant: **M'ESTIM MES ESSER UN HOME LLIBRE DINS EL MEU INTERIOR, QUE PRESONER AL CARRER.** Ara, després de 27 anys a la presó, ha estat posat en llibertat sense renunciar a cap principi, continuant amb la lluita, i amb una vella exigència del poble negre, la de dur la democràcia, amb el lema: "Un home, un vot".

CORREU OBERT

AL REGIDOR MIQUEL TORELLÓ.

Amic Miquel: Acab de llegir els diaris "Ultima Hora" i "Diario de Mallorca" unes declaracions teves, com amics que som, em permetràs que hi digui el que personalment hi trobo, no? Doncs allà va: s'escriu en aquests diaris que tu acuses En Rafel Oliver de ser contrari a la Urbanització de Montblanc, quan en principi estava a favor, que per tant t'oposaràs al nomenament de Batle a favor d'En Rafel, com pel pacte entre vosaltres signat davant el jutge, li correspon. I jo et dic Miquel, supòs que les seves raons tendrà en Rafel per canviar d'idea, i afegesc, si n'hi ha un a Maria (i no t'enfadis) que no pot tirar pedres a ningú per això de canvis, aquest tot el poble sap que ets tu el campió, perquè sinó que en direm de "U.C.D.", de "Centro", de "U.M.", de "Suarez". De company de sa dreta a antics consistoris comandats per A.P., darrerament pactant amb socialistes, independents, etc.,? I podríem seguir, no? I que consti que a mi en particular no em sembla criticable (lo teu), ni ho critic, pots estar segur, solament ho coment, aferrant-me a les teves declaracions respecte d'En Rafel. Cadascú és responsable dels seus actes, i a més a més lliure. Perquè si En Rafel, supòs, com tants d'altres, (demà

els mariandos) de bon començament li pareixia favorable l'assumpte aquest de Montblanc, no vol dir que no pugui rectificar, quan més tard es convenci, que a la pràctica lo de Ses Rotes Velles podria resultar un vertader fracàs pel poble, com ho creim, un caramull de veïns que a poc a poc hem anat interessant-nos per l'assumpte, encara que no vol dir que puguem anar errats, que el que tenguí raó ets tu, En Magí i els del P.P.. Així que t'ho dic, Miquel, que et cerquis una altra excusa. Aquesta no val.

I ara voldria tocar un altre punt, amb un poc més de serietat. En l'escrit del Diari Ultima Hora s'escriu que tu has dit: "MAS VALDRIA QUE SE FUESE A SU CASA QUE ES DONDE ESTARA MEJOR" (referint-te a En Rafel). I això, jo, En Miquel Oliver i Roig, major d'edat i natural de Maria, amb D.N.I. 041402772, t'he de respondre que efectivament, N'ESTIC BEN RE DE SEGUR QUE ALLA ON MÉS BÉ ESTARIA EN RAFEL AS A CA SEVA, NO HO DUBTIS.

I recordant el nostre antic rector Don Miquel d'Esporles (q.e.p.d.) cau bé dir aquella frase que tantes vegades repetia: FACI ELL QUE NOSALTRES SIGUEM D'AQUESTS. Amén, dic jo.

Res més, disposa del teu amic:

Miquel Oliver i Roig.

Casa de la Vila

PLE DE DIA 5 DE FEBRER

Sessió extraordinària amb assistència de tots els seus components. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar, per unanimitat, l'acta de la sessió anterior (15-12-89).
 2.- Aprovar provisionalment, per majoria absoluta (7 vots a favor PP, UM i IDM i 2 vots en contra PSOE), les Normes Subsidiàries de Planejament del terme de Maria de la Salut i la seva remissió a la Comissió Provincial d'Urbanisme per a l'aprovació definitiva, si procedeix.

3.- Aprovar, per majoria absoluta (7 vots a favor-PP, UM i IDM i 2 vots en contra-PSOE), les clàusules complementàries al Conveni Urbanístic subscrit amb l'entitat Meridional Mallorca, S.A. el 15-4-89.

4.- Ratificar, per unanimitat, l'acord adoptat per la Comissió de Govern del 25-1-90 sol·licitant la inclusió der l'obra "Abastiment i Sanejament integral del poble" al Pla Plurianual d'Infraestructura Hidràulica del Consell Insular de Mallorca amb un pressupost de contrata total, que comprèn tres fases, de 370.821.360 pts.

Casa de la Vila

COMISSIÓ DE GOVERN DE DIA 8 DE FEBRER

Sessió ordinària amb amb assistència de tots els seus components. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar, per unanimitat, l'acta de la sessió anterior(25-1-90).

2.- Assementar-se els assistents dels escrits oficials rebuts, i en especial, del CIM sobre convocatòries del Pla Territorial d'Equipaments Esportius i Pla d'Obres i Serveis per a 1990; de la D.G. de la Joventud, sobre proposta de Ban dels menors i joves i, finalment, de la Caixa de Balears, SA NOSTRA, concedint 2.200.000 pts. per a l'adquisició de la casa veïnat al Centre de la Tercera Edat.

3.- Aprovar, per unanimitat, la proposta de la Batlia d'encarregar els següents projectes cara al Pla d'Obres i Serveis de 1990: Segona Fase de l'Enllumenat Públic i Calefacció, Sanitaris i Pintura de les Escoles.

4.- Assementar-se els assistents de la donació de compte de la Batlia sobre la reunió a Inca sobre l'estació de transferència dels residus sòlids,

5.- Precs i Preguntes: Es formularen els següents:

- El Sr. Batle vol fer constar l'agraïment a la Caixa de Balears "SA NOSTRA" per la subvenció de 2.200.000 pts. per a l'adquisició de la casa veïnat de la Tercera Edat. S'accepta per unanimitat.

- El Sr. Torelló formula la pregunta sobre qui ha mandat o aprovat les obres que es fan al Camp de Futbol, indicant que és necessari, primer, saber el que es fa.

El Sr. Rafel Oliver indicà, com a Regidor Delegat d'Esports i responsable del Poliesportiu Municipal, que les obres que es fan són meres reparacions i, per altra part, reconeix que hauria d'haver-ho dit.

COMISSIÓ DE GOVERN DE DIA 22 DE FEBRER

Sessió ordinària, amb assis-

tència de tots els seus components. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar, per unanimitat, l'acta de la sessió anterior(8-2-90)

2.- Aprovar, per unanimitat, la proposta del Sr. Torelló d'esperar 15 dies per a tractar de la mecànica del canvi de Batlia i mirar d'obtenir un acord i, en conseqüència, que el batle no presenti la dimissió.

3.- Concedir, per unanimitat, les següents subvencions:

- 100.000 pts. a l'Associació de la Tercera Edat, per actes de les passades Festes Patronals.

- 45.000 pts. al C.P. A. Monjo per al Viatge d'Estudis.

- 10.000 pts. a l'Institut Berenguer d'Anoia d'Inca per Activitat Culturals.

4.- Aprovar, per unanimitat, la 3era. Certificació de les Obres de "Reforma y Mejora de Alumbrado Público" per un total de 198.350 pts i la seva remissió al CIM.

5.-Aprovar, per unanimitat, el Padró de l'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica per a 1990 i la seva exposició al públic per termini de 15 dies a efectes de reclamacions.

6.- Precs i Preguntes: Es formularen els següents:

- En primer lloc, el Sr. Torelló demana que es procedeixi a arreglar els arbres. S'acudirà i es faran gestions davant l'empresa de Serveis Forestals de la Comunitat Autònoma.

- En segon lloc, formula el prec de què no es convenient que els pacients de "El Patriarca" acudeixin al Poliesportiu Municipal, ja que hi ha una actitud de rebuig i temor per part de la població més jove i, per altra banda, el Camp d'Esports ha de ser utilitzat per la gent de Maria, exigint finalment que s'adopti una decisió.

El Sr. Batle i el Sr. Oliver conclueixen que es negociarà i s'adoptaran les mesures pertinents.

- En tercer lloc, el Sr. Oliver formula el prec de què davant el Campionat d'Espanya de Trial a

celebrar el dia 25 de Febrer, tot el personal laboral i el Policia Municipal prestin els serveis corresponents.

- En quart lloc, el Sr. Batle formula el prec de què qualsevol feina que s'encarregui, vagi acompanyada de la pertinent ordre signada pel regidor responsable i que s'adjunti a la factura corresponent.

CLÀUSULES COMPLEMENTÀRIES AL CONVENI URBANÍSTIC SIGNAT ENTRE L'AJUNTAMENT DE MARIA DE LA SALUT I MERIDIONAL MALLORCA S.A. (RESUM)

En el passat Ple de dia 5 de Febrer, s'aprovaren unes clàusules complementàries al Conveni Urbanístic aprovat en sessió plenària i per unanimitat dia 14 d'Abril de 1989.

A part del que ja figurava al Conveni (l'abonament de 50 milions de pessetes, en concepte d'aprofitament mig, en 4 plaços: 15 milions a l'aprovació definitiva de les NNSS, 15 milions a l'aprovació definitiva del Pla Parcial, 10 milions a l'aprovació definitiva del Projecte d'Urbanització i 10 milions a la recepció definitiva de la Urbanització per part de l'Ajuntament), a les clàusules complementàries hi figuren els següents compromisos:

MERIDIONAL MALLORCA, S.A.

a) Accés a la Urbanització: Es definirà com a principal accés el que comunica el casc urbà (c/ Artà) fins a Montblanch. L'empresa es compromet al seu adecentament i asfaltat d'aquest camí fins a un màxim de 6 m. d'amplària.

b) Seguretat: Els serveis de Seguretat i Vigilància aniran a càrrec de l'empresa.

c) Neteja i recollida de fems: Aquests serveis també aniran a càrrec de l'explotació del complex.

d) Serveis de Manteniment: Els serveis de manteniment de jardineria i arbres, vials, xarxes d'aigua potable, pluvial i fecal, enlluminat públic, seran tots ells a càrrec de l'explotació del complex durant un plaç mínim de 5 anys després de la posada en marxa del citat complex. Passat aquest plaç

l'Ajuntament podrà assumir-los o podran continuar a càrrec de l'entitat explotadora del complex.

e) Plans de formació: La promotora finançarà directament o en col·laboració amb l'INEM o altres organismes, cursets de Formació Professional per a llocs de feina del complex, a fi de propiciar l'accés als llocs de treball als veïns de Maria. Aquests cursets seran impartits dins l'any següent a l'aprovació definitiva del Pla Parcial.

f) Zona verda: Les NNSS contempnen la creació d'una zona verda a SON PUIG d'uns 35.000 metres quadrats. L'empresa es compromet a abonar a l'Ajuntament fins a un tope màxim de 1000 pts/m² per a la compra o expropiació dels terrenys de la citada zona verda.

g) Pagaments a compte per llicències d'obres: Meridional Mallorca, S.A. es compromet, amb independència al volum d'obra que realitzi els anys 1991 i 1992, a abonar a l'Ajuntament de Maria de la Salut la quantitat de 30 milions de pessetes cada any. Aquesta clàusula obliga a l'empresa sempre que el Pla Parcial estigui definitivament aprovat el 31 de Desembre de 1990.

AJUNTAMENT DE MARIA DE LA SALUT:

a) Llicència projecte d'Urbanització: L'Ajuntament autoritzarà la realització simultània i concedirà llicències per les obres d'urbanització i Edificació, dividint el complex en un mínim de vuit sectors, obligant i obligant-se a Meridional Mallorca a avalar les obres de 1/8 del complex sobre el que estigui treballant.

b) Llicència d'Obres: L'Ajuntament de Maria de la Salut, amb independència de què concedeixi llicència municipal d'obres única per a tot el complex o bé per a cada etapa que contempli el Pla Parcial, anirà percebent els cànon de les citades llicències de forma paulatina i segon les quadrícules que s'estiguin edificant. En qualsevol cas s'estableix un mínim de quatre quadrícules (illetes) per llicència. L'establert a l'apartat g) està per damunt aquesta clàusula.

"SA RUA" -90

El passat dijous, dia 22 de Febrer, Dijous Llarder al capvespre, amb un temps esplèndid, es celebrà la ja tradicional Rua local, amb una desfilada de desfresses pel poble.

La sortida es va fer des de l'Escola de Dalt a les 15'30 h i l'itinerari fou el següent:

- Carrer de Sa Raval.
- Ses Corbates.
- Carrer Femenia.
- Escola de Baix, on els nins de Preescolar i Cicle Inicial ens esperaven desfressats i tots junts seguirem la rua.
- Carrer Antoni Monjo.
- Sa Quintana.

-Carrer de Sant Miquel, on recollirem els nins de la Guarderia i els padrins del local de la 3ª Edat.

- Plaça de Dalt.
- Carrer Major.
- Carrer de la Mare de Déu.
- Carrer Nou.
- Plaça des Pou.
- Ramon Llull.
- Deulossal.

- Sa Quintana.
- Arribada a la Plaça des Pou.

Fou organitzada pel C.P. A. Monjo.

Hi participaren els professors, els alumnes i nombroses mares, també algunes persones de la 3ª Edat.

La Rua anava precedida de la Banda de Tambors i Cornetes amb l'amo En Tomeu al front.

CARNESTOLTES

La festa acabà a la Plaça des Pou amb l'actuació dle grup musical "Si-Fa-Sol" que animaren prop d'una hora al nombrós públic que s'hi havia congregat, i abans de despedir la gent hi hagué un petit refrigeri: donuts, pastissets, laccao,...

Col.laborà: l'Associació d Pares del Col.legi i l'Ajuntament.

SA XERRADETA:

Tal com hem anat fent fins ara, l'habitual xerradeta de la nostra revista la dedicarem aquest mes, al batle-sortint i a qui assumirà la batlia, el proper mes. Amb en Magí parlam dia 18 de Febrer, això vol dir que quan surtin aquestes retxes les coses ja s'hauran clarificat en un o altre sentit.

BALANÇ D'UNA GESTIÓ DE SETZE MESOS

Sa primera conclusió que en trauria hauria de fer referència clara a sa qüestió econòmica. Qualsevol programa d'actuació, si no compta amb uns recursos econòmics necessaris per ser duit a terme, resulta inviable. Sempre quedés a l'espera. A pesar d'això, molta part, si no es cent per cent, està en funcionament.

Burocràticament, s'ajuntament continua amb uns problemes heretats; possiblement necessitaria un canvi qualitatiu i quantitatiu, però crec que es poble està atès, bàsicament.

Quant a sa informació de ses actuacions municipals, hi segueix havent mancances, però hem cercat altres canals d'informació. Vàrem posar en marxa es Butlletí d'Informació Municipal, per recollir la informació bàsica generada cada tres mesos.

S'ajuntament, en matèria cultural, no pot muntar coses molt espectaculars i massives, perquè sa gent no respon i no hi ha mitjans per a fer-ho, però de coses puntuals sí que n'hem fetes i sa gent sí que respon més: curset de cuina, educació d'adults. Una cosa que encara no he pogut aconseguir és canviar sa biblioteca de lloc. Allà on està ha quedat molt petit, ja no hi caben. Hem estat insistint per trobar una subvenció per poder passar-la a sa Casa de Cultura. També cada tres mesos hem procurat que hi hagués una exposició. Respecte de ses festes veig que és molt difícil sortir-ne d'allò que s'ha anat fent cada any. Tampoc no se pot agafar

s'ajuntament com a capdavanter i promotor des canvis. Hi ha d'haver més iniciatives particulars. Si no se fan més coses sa culpabilitat no pot recaure exclusivament en s'ajuntament.

De s'aspecte esportiu jo no me n'he cuidat perquè se n'ha cuidat en Rafel. Crec que també ha anat bé. A s'estiu se segueix fent es campionat de futbol-sala. Hem intentat corregir errors en sa utilització des Camp d'Esports, fent pagar una quota, no per allò que en puguis treure, sinó per què hi hagi un ordenament de sa utilització des Camp d'Esports, tant a sa pista de tennis, com a sa pista de futbol. A part des Camp d'Esports, tant es Club Ciclista, com el Mariense, com sa gent de Cop de Gas han seguit desenvolupant ses seves activitats; sempre surten estira-i-afluixes, però normalment per part de s'ajuntament de pegues, cap; si no hi ha més doblers... què vols que hi facem?

Després d'entrar, vaig tenir una reunió amb so metge, s'apotecària i es manescal. Plantejarem es problemes sanitaris més grossos que teniem dins es poble i es primer era, i és, es de ses aigües brutes. Teniem sol·licitat i adjudicat una primera fase des projecte: es pou i es dipòsit. Ara tenim sol·licitat per enguany sa fase de canalització per dins es poble. Altres aspectes que hem resolt ha estat regular la venda de peix, que abans era una venda ambulant, que a més estava prohibida. Sa problemàtica que patien es metges rurals de s'atenció, sobretot es dies que no tenien guàrdia i es diumenges, crec que anam cap a una solució, fent un centre d'urgències a Sineu, diari, que el durien ells mateixos. Ja està pràcticament llest, només falta que entri en funcionament. També hi haurà un pediatre.

Amb sa posada en marxa des Pla d'Eliminació de Residus, una vegada consolidada sa recollida de fems, hauriem de passar a una segona fase que consistiria en netejar aquelles parts del terme que més ho necessiten, ses graveres, per exemple. Fins ara mos hem limitat a netejar-les quan els fems ja invadien el camí.

MAGÍ FERRIOL:

batle sortint

Respecte des Camí Crever, ja estan fent es projecte; segons ses darreres comunicacions ha d'estar abans de s'estiu. És possible que no sigui així, encara que estigui inclòs en els pressupostos d'enguany de sa Conselleria d'Obres Públiques. Més o manco s'anava sol·licitant cada any i sempre deien que si hi havia un remanent ho farien, l'any passat ja nos comunicaren que aquest any sí. Férem una reunió amb tots es veïnats per veure si per part seva hi hauria qualque problema a cedir es terrenys a canvi de qualque compensació, que no va quedar clara quina seria aquesta composició; se va parlar d'arreglar marges. Al final ells mateixos quedaren d'acord per seguir es camí de s'expropiació.

NORMES SUBSIDIARIES

Si he de fer una valoració en positiu o negatiu, per mi i pes nostre grup, es balanç és ben positiu. Ha estat conflictiu pes tema de Montblanc jo crec per sa situació que està vivint Mallorca en conjunt. Sa nostra valoració l'hem feta damunt Maria com a tal, com a poble que basa sa seva activitat econòmica en s'agricultura, uns petits comerços i una indústria orientada a sa construcció. Com que sa resta de Mallorca viu des turisme, aquesta oferta feta a Maria era una oportunitat per participar d'aquests ingressos des món turístic. Aquests dies han sortit ses destinacions que es govern ha fet a es diferents municipis, i tal com es pot veure, es duros a repartir se n'han anat en major quantitat cap a aquells municipis que tenen uns pressupostos més elevats. Hi ha uns mil quatre-cents milions destinats a zones turístiques, mentre es pobles de s'interior encara pateixen problemes d'infraestructura. Si es pobles des Pla tenguéssim més força, ses entrades des turisme se podrien compensar una miqueta.

Es motiu pes qual ses Normes no s'havien aprovat abans el desconec. Sa situació actual és diferent de fa deu anys; pràcticament tots es pobles de Mallorca tenen Normes i es nostre

juntament no podia quedar sense una legislació d'aquest tipus. S'única cosa que teniem era un Pla Provincial que havia quedat caduc. Tot d'una que entrà en "Joanet", noltros intentàrem que es mateix equip que duia ses Normes acabàs d'enllestir sa feina. Cada vegada que en xerràvem nos deien que només era cosa de deu dies; però d'aquí no en sortiem. Quan firmàrem es conveni va ser quan ho amollaren i ho deixaren. Crec que ho agafaren com a excusa, o que es projecte els venia gros.

TURISME RURAL VERSUS URBANITZACIÓ DE MONTELANC

Per fer es projecte que jo vaig llençar quan vaig prendre possessió de sa batlia, se necessitaven doblers i gent disposada a fer-ho. Des de s'ajuntament no podiem. Si qualcú hi hagués vist un profit ho hauria iniciat, però ningú no ho ha fet, mentre que això de Montblanc ha vengut així; va venir aquesta oferta. A part, abans de venir aquest grup ja havia vengut un grup estranger a veure si s'ajuntament estaria disposat a rebre qualque classe d'activitat turística d'aquesta mena. A partir de s'acceptació de tal activitat per part de sa majoria municipal va ser quan varen començar a venir ses ofertes i s'acceptació d'aquest projecte.

PACTE DE GOVERN, O PACTE PER GOVERNAR UN DARRERA S'ALTRE ?

És cert que es grup que duu sa batlia, per lògica sol ser capdavanter a s'hora de dur iniciatives. Es fet que nos véssim quinzenalment i se discutissin ses coses a sa comissió de govern ha evitat en part sa dispersió d'aquestes iniciatives. Jo he mirat d'evitar que fos una simple successió de poders, que sa feina que he fet fins ara la pogués continuar el PSOE darrera jo. Desitj acabar amb sa mateixa gent que iniciàrem es pacte, perquè a pesar de tot el consider positiu.

També és cert que sa unanimitat entre es tres grups mai no ha estat total i que hi ha hagut fortes discrepàncies. De

SA XERRADETA:

bon començament ses discrepàncies venien des cantó d'U.M., per exemple amb so tema de s'aprovació des pressupostos; després sa truita se girà i es problemes vengueren més amb so PSOE, a partir de sa discussió de ses Normes, amb certes propostes que va fer es mateix PSOE, que després se'n desdeia, com va ser sa zona esportiva, o amb so sòl urbanitzable, primer dient que sí i després que no. Amb so P.P. si bé an es començament des pacte s'allunyaren de s'ajuntament perquè volien formar part de s'equip de govern, jo creia que es temes importants els havíem de discutir entre tots; a poc a poc han anat tornant a venir an es plens quan han anat veient que se discutien coses importants i que es d'stanciamment des PSOE podia donar més valor a sa seva presència.

PROBLEMES DINS SA CANDIDATURA D'INDEPENDENTS

Sa primera discrepància va ser amb motiu des pacte. Després per s'actuació des batle d'aquell moment. Des des moment que jo he assumit sa batlia no hi ha hagut més fuites. Quan hi ha hagut un problema se n'ha parlat. Actuacions personals meves no n'hi ha hagudes. Si d'una cosa n'estic content és d'haver estat recolzat pes grup.

CANDIDATURA D'INDEPENDENTS O CANDIDATURA CAMUFLADA ?

Jo crec que va quedar molt clar que sa llista havia de ser independent de qualsevol partit polític, això al marge de ses afinitats o simpaties que pogués tenir sa gent de sa candidatura. Crec que contactes, per exemple amb so PSM, de tots es de sa llista només n'he tenguts jo, si vols per simpatia i per objectius comuns. Que més tard no hem concidit ? què hi farem!. Tots aquests temes els hem discutit entre noltros i no amb cap partit, perquè qui havia de decidir érem noltros.

HI HAURÀ SORPRESES A FINAL DE MES ?

Jo voldria que no hi hagués sorpreses. Si tot ha de seguir es seu camí normal a sa propera comissió ja establirem es dia de sa dimissió i es dia de s'elecció. Jo ahir vaig parlar amb en Rafel i li vaig dir que parlàs amb sa gent d'UM. Amb noltros no hi ha cap problema. Quedar de batle amb una nova majoria, rompent es pacte, no ho farem; seria enganar es poble. És camí lògic és elegir en Rafel i que ell sigui es batle.

S'HO PAGA AIXÒ D'ASSUMIR UNA BATLIA AMB TOT LO QUE COMPORTA ?

Creo que sí. És una experiència enriquidora que et permet conèixer sa mateixa gent des poble i ses institucions, tant ses pròpies com ses de s'autogovern. Es problema més gros és es de sa feina que se t'acumula. Haver de fer dues activitats alhora, sa teva professió, i sa dedicació a s'ajuntament, pot arribar a ser molt tens. Encara que Maria sigui un poble petit, crec que necessita d'una persona que s'hi dediqui totalment.

ET TORNARIES PRESENTAR COM A CAP DE LLISTA ?

De moment vull descansar. Quan em vaig presentar s'altra vegada ja vaig dir que depenia des recolzament des grup. Si tens un bon grup al darrera no hi ha problemes.

JOAN GELABERT I MAS

Benvingut Jaume!

Per a la immensa majoria de la gent de Maria el nom de Jaume Santandreu els era completament desconegut fins que fa dos anys, per les festes de la Mare de Déu, va ser l'encarregat de fer el pregó. Però la projecció pública d'en Jaume era ja notòria. Hi havia un Santandreu capellà, notícia pels seus plantejaments a la contra dels esquemes oficialistes; un Santandreu escriptor i/o intel·lectual, conegut pels seus llibres i premis literaris; un Santandreu lluitador i reivindicatiu, que s'havia convertit en la consciència crítica d'una societat egoista i indiferent davant de determinats problemes de marginació; un Santandreu compromès políticament i públicament.

D'un dia per l'altre llegim als diaris que en Jaume Santandreu abandona un Hospital de Nit que s'havia consolidat com a institució, un centre que ell havia creat del no-res i al qual havia dedicat els darrers anys de la seva vida, sempre a la contra, i apareix en un poblet del Pla de Mallorca com a rector. En aquests diaris en Jaume Santandreu deixa anar unes frases que inicien la nostra breu conversa.

QUÈ ÉS AIXÒ DE TORNAR A LES ARRELS?

-És un procés que ha anat madurant. Acabava un procés i en començava un altre. Hi ha un Jaume racional que em deia que sa gent ha de sebre renunciar. Un no pot viure de rendes, perquè se va empobrint. I això és lo que m'estava passant. Si fins ara havia servit es pobres, ara no em podia servir des pobres. No et pots retirar quan tot va malament, sinó quan tot ja funciona. I s'Hotel de Nit ja no necessitava de mi.

PERÒ PER QUÈ MARIA ?

-Supòs que lo més fàcil hauria estat agafar barco i anar-me'n; però el crit de la terra, ses arreles, se m'imposaren. Havia arribat a convertir-me tant, en un personatge públic, que ja em costava de trobar-me a mi mateix, i això només ho podia aconseguir tornant al poble, a una parròquia de poble.

QUÈ VOLS DIR, QUÈ NO HAS APRES RES DURANT TOT AQUEST TEMPS ?

-De cap manera. Sa càtedra de sa pobresa, de sa marginació, m'ha enriquit molt, i tot això no ho vull perdre. Però a Maria també hi ha un món per treballar. Pensa que a Maria hi ha prop de cinc-centes persones jubilades o en edat de jubilació i això generarà una problemàtica ben concreta. No vull que sa gent se n'hagi d'anar des pobles a un asil de Ciutat perquè no tinguin ningú que els cuidi, si jo me'n puc fer càrrec. Vull servir, no ser servit.

Saps?, podria viure tranquil·lament dient ses meves misses i escrivint es meus llibres, però això seria enganar-me a mi mateix.

QUAN PARLARES DE L'ESPOLI DE LA TERRA, A QUÈ ET REFERIES ?

-Vull que sa terra sigui nostra. No vull que sa gent malvengui sa terra perquè li posin milions davant des nas. Sa gent ha d'entendre que un poble, una llengua, sense terra, no és res. No podem convertir-nos en esclaus, en criats, a sa nostra pròpia terra. A Ciutat, no en toquen de terra. Això s'ha de reivindicar des de sa pròpia terra, des des poble.

ÉS PER AQUÍ QUE ES MOU EL TEU COMPROMÍS POLÍTIC ?

-A mi me defineixen ses idees, però qui em decideix són ses persones. I ses persones per a mi ara se troben dins es poble, dins Maria. Per això som aquí.

BULLET de notícies

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX 1.990

Amb motiu de la Festa de Sta. Maria de la Pau de Castellitx, es convoca a Algaida el XIV Certamen de Poesia i Narració Curta i el XII Concurs de Poesia Popular (Glosat). El termini de presentació dels treballs acabarà el proper dia 25 de Març i el dia de la Festa i entrega de premis se celebrarà el 17 d'Abril a les 12 hores a l'església de Castellitx

El premi compten amb el patrocini de l'Ajuntament d'Algaida i els treballs estaran escrits en català, havent-se d'adaptar a un dels següents tipus:

-Un poema o col·lecció de poemes d'una extensió mínima de 14 versos.

-Una narració curta d'un mínim de tres folis i màxim de 15, mecanografiats a doble espai i a una sola cara.

-Una glosa o conjunt de gloses, amb un mínim de 14 versos

El jurat estarà compst per Josep M. Llompert, Gabriel Janer Manila i Llorenç Capellà. Per més informació es pot dirigir a la Casa de la Vila d'Algaida.

Jaume Mestre.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

1990

GERMANDAT DE DONANTS DE SANG DE MALLORCA

Ha sortit a la llum el butlletí informatiu de la "Hermandad de Donantes de Sangre de Malorca". Aquest és el seu primer número, l'edició serà trimestral, Es dona compte de la proximitat a la que s'està d'arribar als 25.000 donants en la nostra illa. El president, Victor Gistau fa una cridada a la solidaritat a la gent per augmentar aquesta xifra i fins i tot superar-la i anima els que ja són donants per a seguir en la seva anònima però reconfortant labor. Així mateix, es destaca amb satisfacció que gràcies als 23.876 vots del nostre poble mallorquí, la "Hermandat" ha aconseguit el Siurell de Plata que otorga el diari "ULTIMA HORA" i ANTENA-3.

La representant a Maria, de la germandat, Maria Sureda s'ha encarregat que a tots els donants del nostre poble els arribàs l'esmentat butlletí.

Coincidint amb l'aparició d'aquest número de "FENT CARRERANY", el dia 8 de Març vendrà a Maria l'Unitat Mòvil a fer una recollida de sang, de la qual donarem informació en la propera revista.

Jaume Mestre

HA ESTAT NOTICIA

El Passat diumenge dia 11 de Febrer, la revista Brisas publicava en el seu apartat "La Gran Enciclopèdia de Mallorca" una referència a:

RAFEL CARBONELL MESTRE

Nascut a Maria de la Salut en 1.921, religiós i prevere. Llicenciat en Teologia Dogmàtica per la Universitat de Sant Tomàs, i en Moral per l'Acadèmia Alfonsina de Roma. Professà a la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors, el 1.940 i va esser ordenat sacerdot en 1.947. Després de diversos càrrecs i destins, fou elegit Superior General del seu Institut, (1.969-1.975). Durant el seu generalat, impulsà la divisió de la Congregació en delegacions i la seva renovació segons els decrets del Concili Vaticà II.

(Tret de la pàgina 145, Tom III de la "Gran Enciclopèdia de Mallorca".

Onofre Sureda Ribas.

BULLIT de notícies

EL PRESIDENT CAPELLAS AMB PREMSA FORANA

El passat dia 8 de Febrer, el President de la nostra Comunitat Autònoma Gabriel Cañellas va rebre en el Consulat de Mar en audiència als membres de la nova junta directiva de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, que presideix Carles Costa.

Entre els membres de la nova directiva es troba un conegut del nostre poble, N'Onofre Arbona que ocupa el càrrec de secretari de l'Associació.

La nova Junta Directiva va esser constituïda el mes de Gener a Sant Joan. Actualment l'Associació de Premsa Forana està formada per més de quaranta revistes i s'esperen noves incorporacions.

Jaume Mestre.

CURSET DE CUINA

Durant aquest mes de Febrer passat s'ha iniciat una altra vegada el "Curset de Cuina" dins les activitats de l'Escola d'Adults.

Les classes tenen lloc al local de la "Tercera Edat" tots els dimecres a partir de les 20'30 h.

Començà el dia 15 de Febrer i durarà fins el 30 de Maig.

Hi assisteixen amb normalitat unes 30 persones.

Onofre Sureda Ribas.

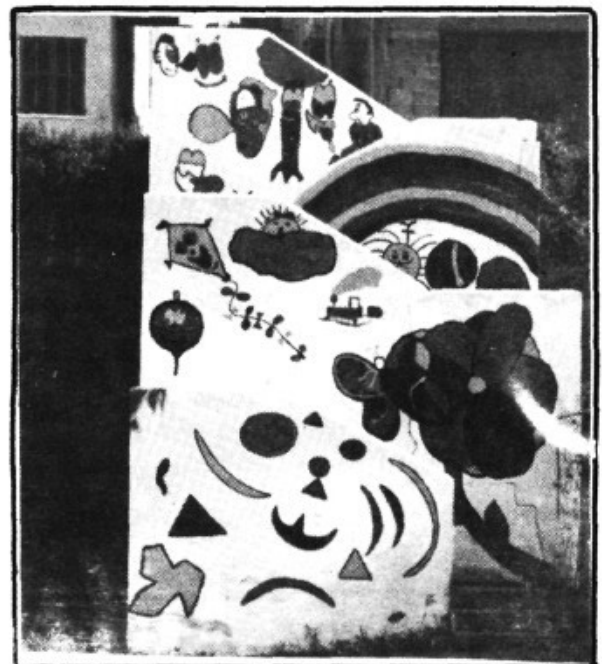
ACTIVITATS DEL GRUP D'ESPLAI

El Grup d'Esplai Es Rebrot durant els horabaixes dels Dissabtes, els monitors i al.lots del Grup d'Esplai es dediquen a embellir alguns indrets del nostre poble com són: La paret del Camp de Futbol, a l'entrada del poble per la Carretera de Santa Margalida i l'escala de la Plaça del Mercat.

Per això a tots ells un 10.

També l'horabaixa del dissabte, dia 24 de Febrer feren una desfilada de disfresses per alguns carrers del nostre poble.

Onofre Sureda Ribas.

BULLIT de notícies

OBRES DE MISERICORDIA

Una de les obres de Misericòrdia és "Donar beure al qui té sed" però s'entén abeurar d'aigua.

Dic això perquè es veu que n'hi ha que ho entenen de la manera que els convé i en lloc d'aigua reguen amb "gas-oil" o derivats del petroli els pins de la Plaça de Dalt.

Segons testimonis presents, que ho verem, ens han fet saber que els autors són gent que normalment no viuen a Maria.

Mentre aquests es dediquen a destruir, uns altres en sembren de nous a la Plaça del Mercat. Concretament són En Nofre Sureda i En Josep Sabater que han plantat uns lladoners i ...

Jaume Mestre.

SUPERPOBLACIÓ

El corresponsal de Maria de la Salut, Gabriel Bergas, en una crònica radiofònica a Radio Nacional d'Espanya a Balears del passat Dimarts dia 6 de Febrer ens va deixar al.lucinat.

Després d'informar sobre l'aprovació de les Normes Subsidiàries digué, suposam erròniament, que a la urbanització de Montblanc hi hauria una població de 160 habitants per metre quadrat.

El barri de Manhattan i Hong Kong seran "pecata minuta" devora això.

Que es preparin, perquè als qui els toqui estar abaix van a passar-ho malament.

Onofre Sureda Ribas.

TRAFIC D'OSSOS

Els diaris ens han duit que devers Califòrnia venen els ossos del Pare Serra.

Si això fos vera ja seria el darrer, seria massa. Vendre els ossos d'un mort sense el seu consentiment ja són ganades de brou. Això ens farà creure que els dòlars tenen prou força per fer-li pujar un altre escaló: el de la Santedat.

L'Evangelí sol dir: "Feis-vos sants ...", però no s'ha sentit dir mai, feis sant a aquest o a aquest altre.

Han posat en venda els ossos,
potser, necessitaran doblers?
Serà que Roma en vol més,
que del Beat en fan trossos?

Pere Fons.

ONADA DE ROBATORIS AL NOSTRE POBLE

En una de les nits passades, la nostra localitat ha estat objecte d'una onada de robaris. En total varen esser cinc els immobles que varen esser visitats pels amics del que no és seu.

Els objectes robats va des de un video fins a unes vaneves. Sense cap dubte la manca de vigilància nocturna a un poble tant petit i de poc pressupost com el nostre, deixa el camp molt lluire als delinqüents.

Els fets varen recollit per la premsa escrita i fins i tot la radiofònica.

Jaume Mestre

"SA NOSTRA" SUBVENCIONA LA COMPRA D'UNA CASA PER AMPLIAR EL LOCAL DE LA 3ª EDAT

La Comissió d'obres Socials de "Sa Nostra" ha decidit concedir una partida de 2.200.000'- ptes. per contribuir a la compra per a la nostra localitat d'un espai que doni cabuda d'una forma adequada a la tercera Edat de Maria i crear un centre cultural on tenguin cabuda totes les institucions existents al nostre poble, espai per altra part de molta necessitat.

La firma del conveni entre l'Ajuntament i "Sa Nostra" per tal de formalitzar la subvenció, va esser realitzada durant aquest mes de Febrer entre el Director General de l'esmentada entitat bancària, Don Carles Blanes i el Batle, Magí Ferriol. A l'acte assistiren, tal com podem veure a la fotografia, el Director de l'oficina de Maria de La Salut, Rafel Socies, el

Secretari de l'Ajuntament, Bartomeu Marimon, el President de l'Associació de la 3ª Edat, Pere Mas i el 1er. Tinent de Batle, Bartomeu Monjo.

Recordem que l'Ajuntament havia aprovat per unanimitat a la Comissió de Govern del dia 21 de Desembre de l'any passat, a proposta de la Batlia exercitar una opció de compra damunt l'inmoble i entegar a compte la quantitat de 240.000'- ptes.

El fet de que s'hagui avançat la firma del conveni al mes de Febrer, ha possibilitat que Magí Ferriol, que ha duit, (encara que a alguns els sàpiga greu,) la negociació de la subvenció, i la pogués firmar, si bé, la concessió del diners la rebrà el proper batle.

Onofre Sureda Ribas.

II CONCURS-EXPOSICIO' DE FOTOGRAFIA "FENT CARRERANY"

FENT CARRERANY

ASSOCIACIÓ CULTURAL
MARIA DE LA SALUT

BASES

PARTICIPANTS: Tots els que vulguin dins l'àmbit de la nostra Comunitat Autònoma.

TEMES: Monogràfic sobre Maria de la Salut i tema lliure.

NUMERO D'OBRES: Un màxim de tres obres per autor i tema. Les obres hauran d'esser inèdites i no publicades abans.

MATERIAL: Fotografies en blanc i negre o color i totes les seves variants.

IDENTIFICACIÓ: Les senyes d'identificació posades al dors de cada fotografia constaran de TÍTOL, LEMA I TEMA EN EL QUE CONCURSA. En sobre apart tancat, les mateixes dades i el D.I., nom, direcció i telèfon de l'autor.

FORMAT: La mesura del costat major de la fotografia haurà d'esser entre 24 cms. de mínim i 40 cms. de màxim.

TERMINI DE PRESENTACIÓ: Podran concursar totes les fotografies que siguin presentades abans del dia 5 d'abril a la següent adreça:

II CONCURS DE FOTOGRAFIA "FENT CARRERANY"
C/ SANT NIQUÉL, 4
07519 -MARIA DE LA SALUT

JURAT: S'anomenarà un Jurat que determinarà les obres que hauran d'esser premiades, la seva decisió serà inapel·lable i els premis podran esser dclarats deserts. Tots els visitants podran votar la millor fotografia popular i al final se sortejarà un premi amb les paperetes dipositades. El premi serà una màquina fotogràfica.

EXPOSICIÓ: Totes les obres presentades a concurs quedaran exposades al local que l'Associació tenguí determinat per esser seu de l'exposició, la qual cosa farà pública amb antelació, els dies 12, 13, 14 i 15 del mes d'abril de 1990.

PREMIS

Tema lliure	Tema Maria de la Salut	Autor local (no premiat)
1er. 30.000'-Ptes.	1er. 25.000'-Ptes.	1er. 5.000'-Ptes.
2on. 20.000'-Ptes.	2on. 20.000'-Ptes.	2on. 3.000'-Ptes.
3er. 10.000'-Ptes.	3er. 15.000'-Ptes.	3er. 1.500'-Ptes.

NOTA: Cap autor podrà obtenir més d'un premi.

Les fotografies premiades quedaran en poder de l'Associació Cultural "FENT CARRERANY", que es reserva el dret de reproduir-les, exhibir-les i publicar-les.

Les obres seran tractades amb la major cura possible però no es respon dels malfets o pèrdues que es poden produir.

Qualsevol cas no previst en aquestes bases, serà resolt per l'organització.

La sola participació en aquest certamen pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT

Na Maria Mas Orell, que morí el passat dia 3 de Gener a l'edat de 75 anys. Vivia al Carrer Sa Quintana, 20.

N'Anoni Bergas Bergas, que morí el passat dia 4 de Febrer a l'edat de 94 anys. Vivia al Carrer Son Puig, 14.

En Pere Roig Castelló, que morí el passat dia 19 de Febrer a l'edat de 91 anys. Vivia al Carrer Femenia, 7.

En Pere Ferriol Tugores, que morí el passat dia 21 de Febrer a l'edat de 73 anys. Vivia al Carrer Major, 94.

Francesc Mas Vives, que morí el passat dia 25 de Febrer a l'edat de 81 anys. Vivia al Carrer Bosquet, 3.

Que descansin en PAU.

BENVINGUTS

Aquest mes, i ja van dos, no podem donar la benvinguda a cap nou mariando. No sabem si n'ha nascut cap perquè no ens ho han fet saber ni l'han inscrit a l'Ajuntament.

JA L'HAN FETA

Des que la feren En Sebastià Cifre Miralles i Na Margalida Bergas Mas, no l'ha feta ningú més.

METGES DE GUARDIA

Dies	Localitat	Telèfons
DILLUNS	MARIA	52 52 65
DIMARTS	LLORET	52 02 78
DIMERCRES	COSTITX	51 31 57
DIJOUS	LLUBÍ	52 22 61
DIVENDRES	SINEU	52 08 18 52 02 92
Angel 24:		26 13 13
Abonat:		629

CAPS DE SETMANA:

del dissabte a les 14 hores
al dilluns a les 9 hores:

SINEU	52 02 92
Angel 24:	26 13 13
Abonat:	629

MARIA

AJUNTAMENT: 525002
525194

METGE: 525265

A. T. S.:

APOTECARIA: 525020

ESCOLA D'ALT: 525083

GESA INCA

AVARIES: 500700

BOMBERS: 0 8 5

AMBULATORI

D'INCA: 502850

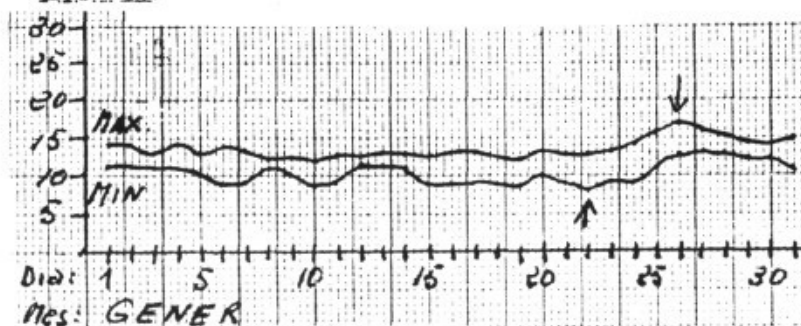
SOM DURETA: 239447

AMBULANCIES: 200362

DATA	DIA	HORA	P.
3	6P	12	41P
5	15P	18	2P
7	6P	19	3P
11	9P	28	13P
TOTAL: 815 9/12			

EL TEMPS

Poemes i Gloses

Durant les setmanes de la Quaresma es penja la figura d'una velleta amb set peus. Aquests peus representen les set setmanes que formen el període quaresmal. Cada setmana que passa li arranquen un peu. A Menorca li diuen s'Àvia Corema.

A Mallorca, a més de sa Jaia Corema, hi ha es Jai Carnal, que és la figura d'un vellet. Aquestes figures es poden penjar dins les cases o al carrer. Els posen una arengada o un pebre a la boca i el dijous de mitjan Quaresma els serren. És per això que també li diuen sa Jaia Serrada.

SA JAIA COREMA

Un any a dins sa corema
es Març nos va entrar ploguer,
pastor hi va haver que tragué
bolets per damunt s'esquena.

Sa corema ja se'n ve
i el dejunar m'inquieta,
i una promesa tenc feta
de fer-la quan dormiré.

Diràs en es coremer
que enguany no em vorà sa cara
ni cap capellà ni frare
perquè no em confessaré.

Sa darrera i no en cant pus
perquè no sé pus cançons,
com fan els dotze sermons
ja és devant el Bon Jesús.

Devant l'església han sembrat
una vella olivera
i té sa rama verdadera
sembla que ja haurà aferrat.

Si hi ha bon predicador
sa corema ja és bona,
si jo tenia una dona
estaria molt millor.

A mi no em sap gens de greu
escoltar es predicador,
diuen que és de lo millor
es Capellà Santandreu.

Andreu Forteza.

Les ha contades l'amo En Joan Mas Vanrell.

Carrerany Esportiu

EL IV TRIAL MARIA DE LA SALUT, PUNTUABLE

PEL CAMPIONAT D'ESPANYA, FOU UN COMPLET EXIT

El passat dia 25 de Febrer serà una data que s'haurà d'escriure amb lletres d'or dins la història del nostre poble. El Moto Club COP DE GAS va organitzar amb un èxit complet el IV Trial Maria de la Salut que en aquesta ocasió, per superar a les anteriors, va esser puntuable pel Campionat d'Espanya de l'especialitat en les categories Junior i Juvenil-B.

Des de dies abans de l'esdeveniment, l'ambient del nostre poble estava ja impregnat del món de les motos. A més dels nombrosos cartells i pancartes anunciant el gran esdeveniment, la gent estava espectant davant el continu moviment dels membres de COP DE GAS. Uns i altres teniem la intenció de que el nom de Maria de la Salut quedàs el més amunt i millor possible i que la prova fos tot un èxit. El poble de Maria es va posar a disposició dels homes i dones de COP DE GAS i al final aquest bimoní va resultar totalment positiu.

L'esdeveniment estava subvencionat per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear i l'Ajuntament de Maria de la Salut i el pressupost era una mica superior als 3 milions de pessetes, xifra aquesta prou important. A més, una llarga sèrie de cases comercials tant del nostre poble com de fora d'ell donaren també el seu ajud i recolzament, fent possible l'esdeveniment.

Amb motiu de la prova, es va editar un butlletí amb dates, relació de les cases col.laboradores i salutacions del Director General d'Esports del Govern Balear, Antoni Borràs i Llabrés i del nostre batle Magi Ferriol.

Aquesta prova de trial venia precedida d'un gran ambient. El dia anterior, el dissabte, a la Plaça des Pou es va fer la que podiem dir presentació i sobre les 19 hores a la Casa de la Vila es va procedir al sorteig de l'ordre de sortida dels corredors. Les dependències municipals canviaren per dos dies la seva fisonomia habitual i veren passar per dintre d'elles a una gran quantitat de gent interessada en tot el que envoltava la prova. Ordinadors, màquines d'escriure, fotocopiadora i fax donaven compte del treball i l'activitat que allà es desenvolupava.

IV TRIAL MARIA DE LA SALUT

CAMPIONAT D'ESPANYA: JUNIOR I JUVENIL

Maria de la Salut, 25 de febrer del 1990, a les 9.00 hores

PLAZA DE LA REINA, 11 - PALMA

ESPANO ESCUDO '90 EL-5423

Bicis Montaña - Bikes

CARNISSERIA

Margalida Matas

CARNIS I EMBOTITIS DE PRIMERA QUALITAT

DIRECCIÓ GENERAL D'ESPORTS

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR

Carrerany

Esportiu

El dia va esser esplèndit pel que fa a la meteorologia i tots els de Maria que vàrem poder seguir el transcurs de la prova, encara que no tota, escoltàrem les alabances que els visitants, alguns venguts d'altres Comunitats Autònomes de l'Estat Espanyol i altres de Mallorca feiem tant de l'organització com dels paratges on es disputava la competició i en alguns moments ens adonàvem, o al manco jo, de la bellesa que guarden alguns racons del nostre Terme Municipal. Tothom coincidia en la bellesa de la zona de Roqueta i Son Fogueró. A cada zona, l'afluència de públic de totes les edats era nombrosa. Per altra part, la totalitat dels diaris mallorquins han destacat l'èxit de la prova a tots els nivells.

Passant a la part esportiva, el guanyador en la categoria junior va esser el pilot valencià Joan Pons, amb una Aprilia, que va sumar un total de 44 punts de penalització, 2 menys que el que el va seguir a la classificació, Marc Arafio. En la categoria de juvenils, el guanyador va esser J. Picola (Gas-Gas) amb una diferència de 7 punts damunt J. Vila (Gas-Gas), 84 a 91.

Quinze varen esser les zones que l'organització havia preparat amb un recorregut total de 30 quilòmetres en un circuit de 10 al que es daren 3 voltes. Els pilots varen haver de passar amb un

temps màxim de sis hores i vint minuts, tal com marca el reglament en proves d'aquestes característiques. La competició va durar un mica més enllà de l'hora prevista per l'organització. Els pilots, vistes les dificultats que presentaven cada un dels trams volien estudiar al màxim les zones i això, juntament amb la gran quantitat d'inscrits va fer que s'allargàs la prova.

Des de les nou del matí, els pilots anàren sortint amb una diferència, entre un i altre, d'un minut i a mesura que es passava per les diferents zones s'anaven clarificant les posicions en la classificació.

El primer pilot mallorquí l'hem de trobar al lloc vintè de la classificació amb un total de 86 punts de penalització. Viut vàren esser el número de pilots mallorquins inscrits en les dues categories, 2 a la junior i 6 a la juvenil, si bé la seva actuació la podem catalogar de discreta.

Les diferents classificacions quedaren així en les primeres posicions:

Categoria Junior

1er.-	J. Pons (Aprilia)	44 punts.
2on.-	M. Arafio (Beta)	46 "
3er.-	M. Puigdemont (Gas-Gas)	47 "
4art.-	C. Capillot (Gas-Gas)	48 "
5è.-	D. Fernández (Gas-Gas)	55 "

Categoria Juvenil

1er.-	J. Picola (Gas-Gas)	84 punts.
2on.-	J. Vila (Gas-Gas)	91 "
3er.-	J. Vila Rodrigo (G-Gas)	118 "
4art.-	J. Rebordosa (Beta)	151 "
5è.-	S. Castelló (Gas-Gas)	195 "

Jaume Mestre.

Carrerany

Esportiu

PENSANT EN LA PROPERA EDICIO

Quan es fundà el Motor Club COP DE GAS, pens que eren poquets els que podíem somiar que en el nostre poble podríem aconseguir un esdeveniment com l'organització d'un campionat d'Espanya en la modalitat del motor en la que més s'ha especialitzat el nostre motor club, el trial.

COP DE GAS, ha demostrat i així ho han reconegut la Reial Federació Espanyola de Motociclisme, la Federació Balear de Motociclisme i mitjans de comunicació de tot tipus que el seu poder d'organització és considerable.

Aquí és quan cal recordar a la gent que ens ha ajudat incondicionalment, des d'els propietaris de terres que ens deixaren passar

urbans que reunien les característiques tècniques apropiades i que són bons per al trial del futur.

Aquí entram nosaltres. Esteim convençuts que Maria pot ésser escenari ideal per al trial d'alt nivell, amb molta de fe ho plantejarem a les Federacions Balear i Nacional, jugàvem fort i ens va ésser otorgada l'organització del IV TRIAL MARIA DE LA SALUT.

La Direcció General d'Esports del Govern Balear donà una ajuda econòmica a la carrera que disposava d'un pressupost de 3.000.000' Ptes, si bé la major part es destinà a subvencionar els transports dels pilots i allotjaments. Pensam que les atencions que vàrem rebre foren considerables.

Després de reflexionar un poquet, una vegada acabada la competició i veure les reaccions excel·lents dels mitjans de comunicació i organismes oficials, els responsables de COP DE GAS ens hem de plantejar una qüestió. Hem organitzat un campionat d'Espanya, esteim cansats, satisfets però cansats, i el que ens demanen ja ara mateix és l'organització d'un campionat d'Espanya Absolut de trial per a la temporada vinent. Jordi Tarres, Amos Bilbao, Renales, Codina, Colomer, Gallarh, etc mesurarien les seves forces a Maria de la Salut, que mirau per on es reconeguda com el marc ideal per la competició del trial del futur. Serem capaços?.

Moto Club COP DE GAS.

per lo seu, als metges i ATS del poble així com els socis i col.laboradors del Moto Club.

Fa un any s'agafà la determinació de que el Trial tenia que acostar-se a la gent ja que, malgrat els llocs idonis per la seva pràctica són a la muntanya, aquesta no acudeix als terrenys inhòspits. Per tant s'havia d'aprofitar els terrenys aprop dels nuclis

F.C. MARIENSE

Com heu pogut veure, el Futbol Club Mariense fa molts mesos que no és notícia a Fent Carrerany.

Si entre els membres de la directiva, aficionats o de l'equip hi ha algú que ens pugui fer arribar amb regularitat els resultats i una petita crònica-comentari dels partits, nosaltres ens comprometem a reservar-li alguna columna o pàgina de la revista. També podeu acompanyar-la d'alguna fotografia.

Carrerany

Esportiu

A L'ESPERA DEL FINAL DE LA TEMPORADA.

BAYER -3 FONTHISA -0

FONTHISA: S., Cifre, G. Mas, J. Mas, G. Frontera, C. Font, M. Pastor, D. Bergas, J. Mestre, J. Bergas, R. Porcel i J. Martínez.

Partit que, en els primers 45 minuts tenia l'empat en el marcador i alguna ocasió clara va tenir FONTHISA per avançar-se en ell. Enfrontament clàssic de dos equips que no es jugaven res a la classificació. Després de la reunió que es va tenir entre n'Antoni Font i el jugadors per tal de rectificar la conducta esportiva o abandonar la competició, va esser un exemple d'esportivitat.

ELECTRICA MAYOR -3 FONTHISA-1

FONTHISA: J. Mas, G. Mas, M. Pastor, D. Bergas, J. Mestre, J. Bergas, X. Florit, J. Martínez, R. Porcel i Rafel Oliver.

Just varen fer acte de presència 10 jugadors, que al llarg del partit donaren la talla de la seva vergonya esportiva lluitant en tot moment. Gràcies a un gol de J. Bergas, FONTHISA es va posar per davant en el marcador i en els minuts finals, quan l'altre equip també jugava amb deu jugadors per expulsió, un tant rigurosa d'un d'ells, es va perdre el partit. Targes grogues a M. Pastor i G. Mas.

FONTHISA - 3 EL PORVENIR -3

FONTHISA: S. Cifre, C. Font, J. Bergas, M. Pastor, J. Mas, J. Martínez, D. Bergas, G. Frontera, X. Florit, R. Porcel i R. Oliver.

Sustitucions: J. Mestre per R. Oliver.

Partit amb diverses alternatives en el marcador, que s'hagués pogut decidir a la fi a favor del locals si D. Bergas no falla en el llançament d'una pena màxima. A la segona part, l'equip d'El Porvenir va dominar i va posar el partit difícil.

Marcaren per FONTHISA, D. Bergas, X. Florit i R. Porcel.

FONTHISA -1 HOTEL HELIOS -1

FONTHISA: S. Cifre, G. Mas, J. Bergas, J. Mas, M. Pastor, C. Font, D. Bergas, E. Mas, X. Florit, J. Martínez i R. Oliver.

Sustitucions: G. Frontera per J. Bergas i R. Porcel per R. Oliver.

Jugat a Sineu el dia 13 de Febrer ja que havia estat supès en el seu moment per la pluja. Va esser un partit del que es diuen que fan afició. Tots els jugadors de FONTHISA jugaren en molta fe i ganes de guanyar i això es va traduir en un empat que hagués pogut esser una victòria si a falta de cinc minuts

E. Mas endevina la porteria en lloc del pal. Durant la primera part va jugar amb el vent en contra. Fruit del vent va esser el gol visitant però el joc que feien els locals deixava veure clarament que a la segona part si les forces no mancaven la victòria era possible. El fet de que Miquel Pastor jugés d'home lliure va esser clau pel resultat del partit, ja que va donar consistència i col·locació a la defensa i seguretat a l'quip. El gol va esser marcat per n'Esteva Mas.

D. MAGANOVA -7 FONTHISA -0

FONTHISA: A. Mestre, C. Font, J. Mas, M. Pastor, G. Frontera, J. Morey, D. Bergas, J. Mestre, X. Florit, J. Martínez i Rafel Oliver.

La major golejada del campionat en un partit on la desorganització i la falta de ganes després dels 3 primers gols locals en clamorosos errors defensius, varen esser clares.

CADE PEGUERA -4 FONTHISA -1

FONTHISA: S. Cifre, C. Font, J. Mas, M. Pastor, G. Frontera, J. Mestre, D. Bergas, X. Florit, J. Martínez, R. Porcel i G. Mas

Si el resultat d'aquest partit, després de veure en directe el mateix, hagués estat de 10 a 10, per posar un exemple, els assistents no s'haguessin extranyat tant com amb el 4-1 que al final estava en el marcador. Claríssimes ocasions pels dos equips que eren un despropòsit continuat i on va guanyar el que més sort va tenir.

D. Bergas va marcar el gol. Arbitratge a to amb el partit.

Les properes jornades són les següents:

Jornada 25 (03.03.90)

OLI CAIMARI - FONTHISA

Jornada 26 (10.03.90)

FONTHISA - VTNDS, LA REAL

Jornada 27 (17.03.90)

SANT MARC - FONTHISA

Jornada 28 (24.03.90)

RTVDS, MAE - FONTHISA

Sant Marc	26	17	5	4	77	28	39
H. Helios	26	16	7	3	59	26	39
Maganova	26	15	6	5	69	38	36
OliC.	26	15	6	5	62	36	36
P.Ferrer	25	12	9	4	65	26	33
Munper	25	13	6	6	53	20	32
E. Mayor	26	14	4	8	57	46	32
S. Canals	26	11	5	10	45	58	27
Meditáneo	26	8	9	9	42	37	25
Cade V.	26	10	3	13	51	53	23
R. Mae	25	7	5	13	55	60	19
A. Levante	26	5	7	14	21	48	17
Bayer	26	6	3	17	38	71	15
B. Pou	25	5	4	16	29	33	14
Fonthisa	25	5	4	16	48	83	14
V. La Real	26	4	3	19	31	74	11
V. Sötter	25	3	2	20	29	94	8

Jaume Mestre.

Carrerany

Esportiu

EL C.C. MARIA DE LA SALUT CELEBRA LA SEVA ASSEMBLEA GENERAL.

El passat dissabte dia 27 del mes de Gener, el Club Ciclista va celebrar la seva Assemblea General anual, a la qual hi assistiren trenta-tres dels seus associats a més dels metges Teo Cabanes, de la Federació Espanyola, i Tomeu Mari, de la Territorial Balear. Després d'aprovar-se l'acta anterior i l'exercici econòmic de la temporada passada, es va presentar el nou equip ciclista, que esponsoritzat per Jumbo-Tours, tindrà a Daniel Estarellas en infantils; Simó Darder, Pere Ferriol Roig i Pere Ferriol Obrador en aficionats mentre que Sebastià Salom, Manuel Fernández i Tomeu Arbona seran els seus representants en aficionats especials.

Pel que fa a les previsions d'organitzacions de jornades competitives, es va decidir reservar les següents:

-Diumenge 11 de Març "Challenge Talleres Torrens" per a socials i veterans.

-Diumenge 25 de Març "Challenge Talleres Torrens" des de les 9 del matí per a Veterans A, B, C, D i Socials. "II Memorial Tomeu Bergas" -Trofeu "Un Hivern a Mallorca" per aficionats 1ª, aficionats 2ª i aficionats especials des de les 10'30 hores del matí.

-Diumenge 8 d'Abril "Challenge Talleres Torrens" des de les 10 hores del matí

-Divendres Sant, 13 d'Abril "Anada a Lluç" (no competitiva).

-Diumenge 3 de Juny "VI Gran Premi Pla de Mallorca" sisena diada.

-Diumenge 1 de Juliol "Trofeu Jumbo-Tours" (Challenge Consell Insular de Mallorca) per aficionats, juvenils socials i veterans.

-Dissabte 8 de Setembre "Trofeu Verge de la Salut" per a alevins, infantils, veterans, socials, aficionats i juvenils.

-Diumenge 30 de Setembre "Campionat de les Balears per a Socials".

A més a més de la diada del tres de Juny corresponent al "Pla de Mallorca", aquesta competició començarà el darrer

diumenge d'Abril amb una prova contra rellotge individual des de Lloret fins a Sant Joan, i a partir del següent diumenge les sis jornades en ruta, amb la qual cosa aquesta competició queda incrementada amb una jornada més que en els anys anteriors. La darrera diada tindrà com a localitat de sortida i arribada a Santa Margalida. L'edició de l'any 1990 tindrà com a principal novetat que es crea una nova classificació general corresponent al premi de la regularitat.

En referència a la demanda de nova indumentària esportiva, es va deixar clar que els ciclistes que participin a les curses competitives en nom del C.C. de Maria, tendran "chandall" "Turbo", a més d'un joc de tubulars.

Abans de finalitzar la reunió, els metges abans esmentats varen comentar els resultats de les revisions mèdiques fetes a catorze dels associats del Club, assenyalant els punts més destacats de cadascuna d'elles.

Carrerany

Esportiu

CHALLENGE TALLERES TORRENS

El Club Ciclista Maria de la Salut, sota el patrocini de "Talleres Torrens" ha organitzat la primera edició de la Challenge per a socials i veterans, la qual es celebrarà a la nostra localitat a partir del diumenge dia 11 de Març amb caràcter quinzenal.

PRIMERA JORNADA:

La primera de les tres jornades, s'iniciarà a les deu del matí des de Maria cap al creuer des Rafal per girar cap a Santa Margalida i retornar a Maria per la carretera de "Son Perot". Es tracta d'un circuit de nou quilòmetres, al qual es donaran set voltes totalitzant 63 quilòmetres. Les passades per Maria estan previstes cada devuit minuts i l'arribada final serà poc després de les dotze del migdia.

SEGONA JORNADA:

Diumenge dia 25, la segona diada començarà més prest per coincidir amb el "Memorial Tomeu Bergas". La sortida serà a les nou del matí i el circuit serà el de "Sa Serra", es a dir, començant a Maria cap al creuer de Muro per girar cap a Sineu i retornar a Maria. Un traçat de dasset quilòmetres a cada una de les tres voltes previstes. Les passades per la Plaça des Pou estan calculades per les 9'28 i les 9'54, mentre que l'arribada serà a les 10'24.

DARRERA ETAPA:

La darrera de les tres curses puntuables per aquesta "Challenge" serà el diumenge dia 8 d'Abril, iniciant-se a les deu des de Sa Plaça des Pou al Creuer des Rafal, Ca'n Peris, Son Alcaines, Sineu i Maria. Un traçat de denou quilòmetres a cada una de les tres voltes que s'han de totalitzar, la qual cosa suposa un total de 57 quilòmetres.

La partida serà a les deu del matí i les passades per Maria seran a les 10'26 i 10'53, mentre que l'arribada serà prop de les onze hores i vint i cinc minuts.

PREMIS I TROFEUS

Del capítol de premis hem de resaltar que el primer classificat a cadascuna de les cinc categories: aficionats, aficionats especials, veterans "A", veterans "B" i veterans "C", a cada jornada serà obsequiat amb un trofeu i un ram de flors. Pel que fa a les generals, els quatre primers de cada una de les categories tendran el corresponent trofeu.

II MEMORIAL TOMEU BERGAS

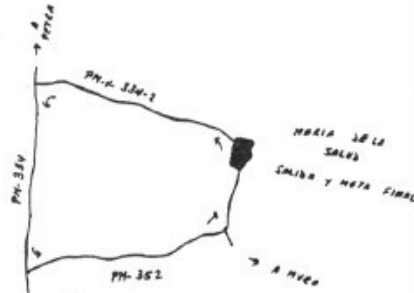
Dia 25 de Març, coincidint amb la segona jornada de la "Challenge Talleres Torrens", el nostre Club Ciclista ha volgut rendir de bell nou homenatge al qui fou el seu secretari, Tomeu Bergas amb una carrera per a aficionats corresponent al trofeu "Un Hivern a Mallorca", la qual es desenvoluparà pel mateix itinerari que la social, és a dir, el circuit de Sa Serra que haurà d'esser recorregut en set ocasions, que significaran un total de cent vint quilòmetres. La sortida serà a les deu i mitja del matí i l'arribada a la una i quart amb passades pel nostre poble cada vint-i-cinc minuts.

Club Ciclista Maria de la Salut.

Carrerany

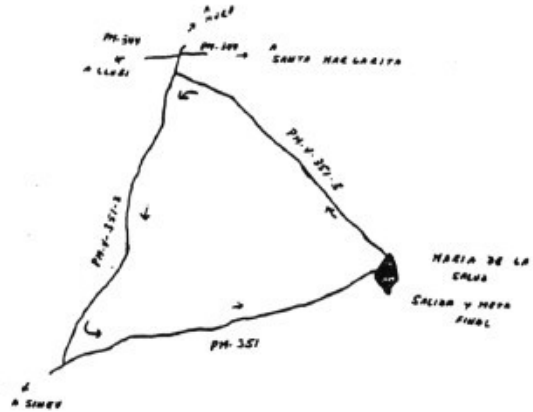
Esportiu

Títol: CHALLENGE TALLERES TORRENS
 Lugar: MARIA DE LA SALUT
 Fecha: DOMINGO 11 MARZO 1.990
 Categ.: VETERANOS "A"; "B"; "C"; "D"
 SOCIALES (Afio 1º y 2º; Afio. Espec)
 Organ.: CLUB CICLISTA MARIA DE LA SALUT
 Salida: DIEZ DE LA MAÑANA

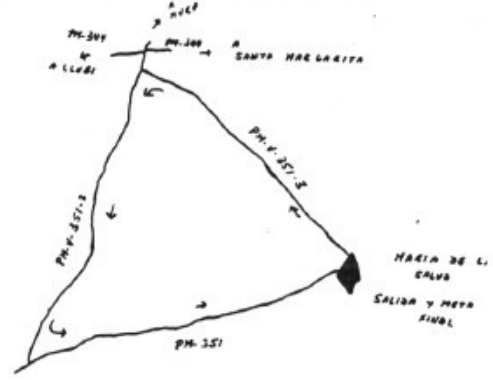
Maria de La Salut	0	00	10-00
Cruce Petra	3	03	10-06
Cruce Sta Margarita	3	06	10-12
Maria de La Salut	3	09	10-18
Cruce Petra	3	12	10-24
Cruce Sta Margarita	3	15	10-30
Maria de La Salut	3	18	10-36
Cruce Petra	3	21	10-42
Cruce Sta Margarita	3	24	10-48
Maria de La Salut	3	27	10-54
Cruce Petra	3	30	11-00
Cruce Sta Margarita	3	33	11-06
Maria de La Salut	3	36	11-12
Cruce Petra	3	39	11-18
Cruce Sta Margarita	3	42	11-24
Maria de La Salut	3	45	11-30
Cruce Petra	3	48	11-36
Cruce Sta Margarita	3	51	11-42
Maria de La Salut	3	54	11-48
Cruce Petra	3	57	11-54
Cruce Sta Margarita	3	60	12-00
Maria de La Salut	3	63	12-06

Títol: CHALLENGE TALLERES TORRENS
 Lugar: MARIA DE LA SALUT
 Fecha: DOMINGO 25 MARZO 1.990 A LAS NUEVE HORAS
 Organiza: CLUB CICLISTA MARIA DE LA SALUT
 Categ.: VETERANOS "A"; "B"; "C"; "D"
 SOCIALES (Afio-1º; Afio-2º; Afio-Especiales)

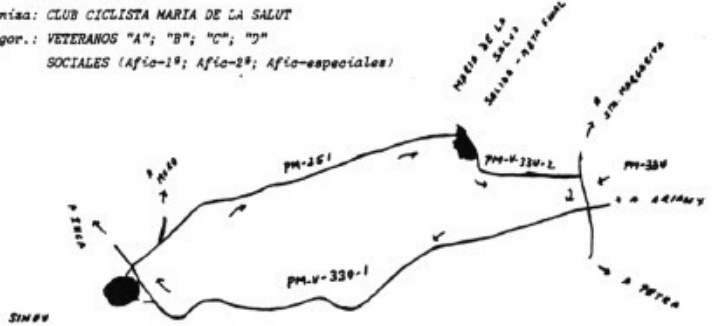
Maria de La Salut	0	00	09-00
Cruce Muro	3	03	09-06
Cruce Sineu	6	11	09-18
Maria de La Salut	6	17	09-30
Cruce Muro	3	20	09-36
Cruce Sineu	6	28	09-48
Maria de La Salut	6	34	09-56
Cruce Muro	3	37	10-02
Cruce Sineu	6	45	10-14
Maria de La Salut	6	51	10-24

Títol: 10 MEMORIAL TOMEU BERGAS - Trofeo de Honor a Talleres
 Lugar: MARIA DE LA SALUT
 Fecha: DOMINGO 25 DE MARZO
 Salida: diez y media de la mañana
 Organiza: CLUB CICLISTA MARIA DE LA SALUT
 Categ.: Aficionados 1º; aficionados-2º; aficionados espec.

Maria de la Salut	0	00	10-30
Cruce Muro	3	03	10-35
Cruce Sineu	6	11	10-45
Maria de La Salut	6	17	10-54
Cruce Muro	3	21	10-59
Cruce Sineu	6	29	11-09
Maria de La Salut	6	35	11-18
Cruce Muro	3	38	11-23
Cruce Sineu	6	46	11-33
Maria de La Salut	6	52	11-42
Cruce Muro	3	55	11-47
Cruce Sineu	6	63	11-57
Maria de La Salut	6	69	12-06
Cruce Muro	3	72	12-11
Cruce Sineu	6	80	12-21
Maria de La Salut	6	86	12-30
Cruce Muro	3	89	12-35
Cruce Sineu	6	97	12-45
Maria de La Salut	6	103	12-54
Cruce Muro	3	106	12-59
Cruce Sineu	6	114	13-09
Maria de La Salut	6	120	13-18

Títol: CHALLENGE TALLERES TORRENS
 Lugar: MARIA DE LA SALUT
 Fecha: DOMINGO 8 ABRIL 1.990
 Hora: DIEZ DE LA MAÑANA
 Organiza: CLUB CICLISTA MARIA DE LA SALUT
 Categ.: VETERANOS "A"; "B"; "C"; "D"
 SOCIALES (Afio-1º; Afio-2º; Afio-especiales)

Maria de la Salut	0	00	10-00
Cruce Ariany	4	04	10-06
Cruce Sineu	9	13	10-18
Maria de la Salut	6	19	10-26
Cruce Ariany	4	23	10-31
Cruce Sineu	9	32	10-44
Maria de la Salut	6	38	10-53
Cruce Ariany	4	42	10-59
Cruce Sineu	9	51	11-13
Maria de la Salut	6	57	11-22

FEIM CARRERANY.

El passat Diumenge, dia 11 de Febrer, férem "la Volta des Puig Roig".

Sortirem amb mitja hora de retard, de la Plaça des Pou i ens encaminàrem cap a Lluc amb cotxe i els deixàrem a l'entrada de Mossa. Anàrem fins a les cases on berenàrem i després sortirem pel camí que surt de darrera les cases (Nord) per anar cap al Coll dets Ases. Es un camí penjat del penyal, vorejant el coster del Puig Roig. En donar la vista a la mar fa un mirador natural excepcional.

Seguint el caminet arribam al Pas d'En Segarra, continuant en direcció Sud-Oest fins a arribar a la possessió d'Es Cosconar.

Aquí dinàrem, dins una cova-refugi natural, devora un bon foc. Les cases d'Es Cosconar tenen un curiosíssim emplaçament ja que només tenen la façana artificial, la resta és una cova natural.

Després de dinar empenquèrem camí cap a llluc, baixant cap al Clot d'Albarca i acabàrem el dia prenint xocolata a Lluc.

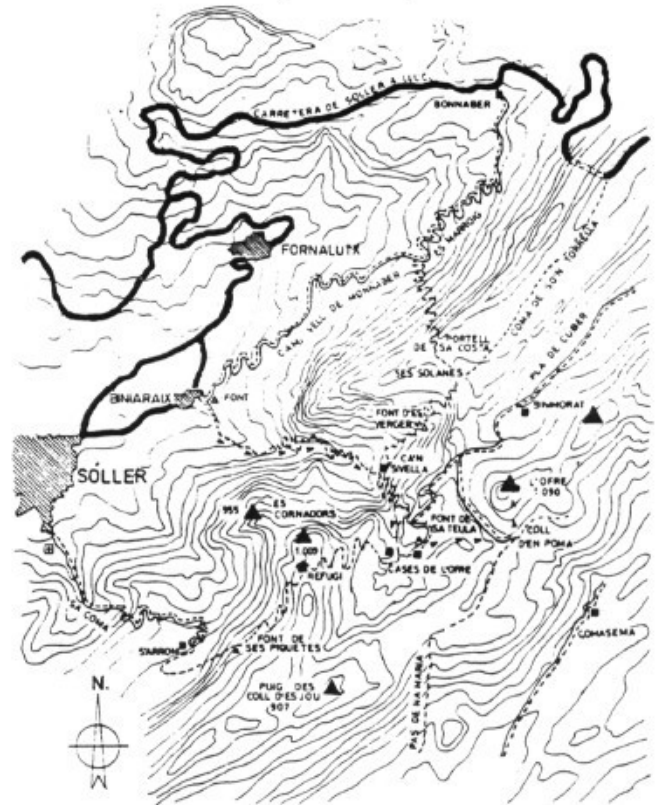

Pel mes de Març tenim previst anar a:

"EL PUIG DE L'OFRE".

Qualsevol excursió que en el seu recorregut inclou el barranc de Biniaratz ha de ser força interessant.

ES PUIG DE L'OFRE (1.091 m.)

El camí que escala el barranc és d'un traçat audaç, molt especialment a la part alta, on salva un terreny impossible.

ITINERARI: Sòller (Est. F.), S'Alqueria des Comte, Biniaratz, Es Barranc de Biniaratz, Pla de l'Ofre, Coll d'En Poma, Es Puig de l'Ofre i retorn pel mateix camí.

HORARI APROXIMAT:

	— Sòller (Est. F.)
25 m.	— Biniaratz
1 h. 25 m.	— Pla de l'Ofre
40 m.	— Puig de l'Ofre
1 h. 55 m.	— Sòller (Est. F.)

Total 4 h. 25 m.

El dia de l'excursió és el proper Diumenge, 11 de Març.

La sortida serà des de la Plaça des Pou a les 8'30 h. i hauriem de ser puntuals, pensau que primer hem d'anar a Sòller.

Onofre Sureda Ribas.